

організацію та виконання польотів, льотну придатність повітряних суден. Передусім, це встановлення норм і правил на рівні сучасних вимог Міжнародної організації цивільної авіації.

Враховуючи задекларований курс України на інтеграцію до Європейського Союзу, також пріоритетним повинно стати впровадження заходів по адаптації нормативно-правової бази авіаційного транспорту України до відповідності стандартам ЄС. Важливим елементом в даному напрямку повинен бути людський фактор, який прагне до вдосконалення поставлених цілей з метою забезпечення безпеки цивільної авіації в Україні.

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.
2. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р.: ІКАО; Конвенція, Поправки, Міжнародний документ від 07.12.1944 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_038.
3. Повітряний кодекс України: станом на 19 травня 2011 року № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 20-21. – Ст. 712.

УДК 327.3:629.73(043.2)

Кравченко Д. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Кметик Х. В., к.ю.н., доцент

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО) є установою ООН, що встановлює міжнародні норми та стандарти цивільної авіації та регулює і координує її розвиток з метою підвищення безпеки та ефективності. Вона була створена в 1944 р. на основі Конвенції про міжнародну цивільну авіацію. До цієї організації входять майже всі держави світу. Вона отримала статус спеціалізованої установи ООН. З 1947 р. ІКАО веде дослідження й удосконалення стандартів, правил, регламентів щодо забезпечення безпеки і впорядкованого розвитку цивільної авіації, надійності і економічності повітряно-транспортних сполучень [1, с. 25].

Головною метою ІКАО є забезпечення безпечного, упорядкованого розвитку міжнародної цивільної авіації у світі, інші аспекти організації та координації міжнародного співробітництва з питань цивільної авіації, у тому числі міжнародних перевезень [2, с. 31]. Згідно з правилами ІКАО міжнародний повітряний простір поділено на райони польотної інформації

– повітряний простір, межі якого встановлюються з урахуванням можливостей засобів навігації та контролю за повітряним рухом.

Основними функціями ІКАО є комплексне спостереження за безпекою польотів, системна підтримка планомірного розширення міжнародних повітряних сполучень.

Головним з органів ІКАО є скликані один раз в три роки або на надзвичайні сесії загальні збори держав-членів – Асамблея, до участі в роботі якої в якості спостерігачів допускаються інші міжнародні організації і держави-не члени [1, с. 81]. Отже, ІКАО є одним із спеціалізованих установ ООН, являє собою глобальний форум для цивільної авіації. ІКАО прагне реалізувати своє концептуальне бачення безпечного та сталого розвитку цивільної авіації, спираючись на співпрацю між своїми державами-членами. Функції Асамблеї включають визначення напрямків діяльності Організації в галузі міжнародної цивільної авіації та використання міжнародного повітряного простору, формування головного виконавчого і розпорядчого органу ІКАО – Ради, затвердження його звітів та трирічних програм його діяльності.

В даний час ІКАО є головною міжнародною організацією, яка стандартизує питання, пов'язані з цивільною авіацією, у тому числі авіалінії і аеропорти. Наприклад, у кожного аеропорту є свій код, як і у авіаліній, це значно полегшує організацію міжнародного повітряного руху та контроль над ним. Сучасна система ІКАО, крім головного офісу в Монреалі, налічує біля семи регіональних представництв, що обслуговують дев'ять регіонів: Азія і Тихоокеанський регіон (Бангкок, Таїланд), Центральна Америка і Карибський регіон (Мехіко, Мексика), Західна і Центральна Африка (Дакар, Сенегал), Близький Схід (Каїр, Єгипет),

Південна Америка (Ліма, Перу), Північна, Східна та Південна Африка (Найробі, Кенія) і Європа і Північна Атлантика (Париж, Франція) [3, с. 64].

Оскільки випадки незаконного вторгнення в повітряний простір продовжують створювати серйозну загрозу для безпеки і надійності міжнародної цивільної авіації, ІКАО втілює в життя низку заходів і програм, спрямованих на запобігання таких вторгнень [1, с. 18]. ІКАО у зв'язку з терористичними атаками 11 вересня 2001 р. на США розробила план дій по забезпеченню безпеки повітряних перевезень та програму підготовки в області безпеки польотів, яка в даний час включає сім навчальних курсів. В даний час ІКАО містить 10 центрів підготовки в галузі безпеки польотів, сприяючи регіонального співробітництва у цій важливій сфері [2, с. 28].

Крім того, ІКАО виконує запити країн на надання допомоги у вдосконаленні авіатранспортних систем і підготовки авіаперсоналу. Вона допомогла у створенні регіональних центрів навчання у декількох країнах

і забезпечила можливість для тисяч учнів займатися в школах, зареєстрованих ІКАО.

Таким чином, значення ІКАО є досить важливим, оскільки її діяльність є запорукою дружніх відносин між державами, спільного вирішення проблем, пов'язаних з цивільною авіацією.

Література

1. Бекашев К. А. Международное публичное право / К. А. Бекашев. – М., 2003. – 640 с.
2. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. від 07.12.1944 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_038.
3. Шреплер Х. А. Справочник международных организаций / Х. А. Шреплер. – М., 1995.

УДК 347.824.2(043.2)

Кролевець Р. І., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Липець Л. В., к.ю.н., доцент

БЕЗПЕКА ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Розвиток цивільної авіації визначає необхідність внесення регулярних коректив в забезпечення безпеки польотів. Підвищення ролі цивільної авіації в міжнародних перевезеннях пасажирів і вантажів, зростання інтенсивності руху на міжнародних авіалініях та швидкий розвиток авіаційної техніки вимагають особливої уваги до питань міжнародно-правового гарантування безпеки міжнародної цивільної авіації.

З метою створення безпеки цивільної авіації були прийняті такі міжнародно-правові акти: Конвенція про злочини і деякі інші дії на борті повітряного судна, підписана 14 вересня 1963 р. у Токіо (Токійська конвенція); Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден, підписана 16 грудня 1970 р. у Гаазі (Гаазька конвенція); Конвенція про боротьбу з незаконними актами проти безпеки цивільної авіації, підписана 23 вересня 1971 р. у Монреалі (Монреальська конвенція); Протокол про боротьбу з незаконними актами насилля в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, підписаний 24 лютого 1988 р. у Монреалі (Монреальський протокол) [5, 6, 7].

У Законі України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» визначається термін авіаційна безпека як комплекс заходів, а також людські та матеріальні ресурси, призначені для захисту